

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO MOKSLO PROGRAMŲ APRAŠAS

I. Bendrosios nuostatos

1. Lietuvos istorijos instituto mokslo programų aprašas nustato Lietuvos istorijos instituto mokslo programų inicijavimo, rengimo, tvirtinimo ir atsiskaitymo už jas tvarką.
2. Lietuvos istorijos instituto mokslo programų aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymu „Dėl ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nr. V-153 patvirtintu „Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašu“ ir „Lietuvos istorijos instituto mokslinės veiklos organizavimo tvarka“, patvirtinta Lietuvos istorijos instituto Mokslo tarybos 2012 m. balandžio 18 d. posėdžio nutarimu nr. 34 (123).
3. Apraše vartojamos šios sąvokos:
Mokslo tyrimų programa – planingų ir tarpusavyje susijusių veiksmų seka mokslinių tyrimų srityje, siekiant per nustatytą laikotarpį nustatytais ištekliais (žmogiškaisiais, finansiniais) pasiekti užsibrėžtus tikslus, įvykdyti iškeltus uždavinius ir gauti planuotus rezultatus.
Ilgalaikė programa - Švietimo ir mokslo ministro patvirtinta ilgalaikė institucinė MTEP programa, kurios paskirtis – užtikrinti nuoseklius, planingus, kryptingus, turinčius ilgalaikį poveikį ir būtinus valstybės ir visuomenės aktualioms problemoms spręsti MTEP darbus, kuriems reikalingos kolektyvinės tyrėjų pastangos ir kuriuos vykdo viena institucija (prireikus – su partneriais).
Mokslo tyrimų/ilgalaikės programos vadovas – Instituto darbuotojas, kuriam programos vykdymo laikotarpiu suteikti įgaliojimai vadovauti numatytam mokslo tiriamajam darbui.
Mokslo skyrius – struktūrinis Instituto padalinys, vykdamas tam tikros mokslo šakos arba istorinio laikotarpio arba mokslinės problematikos mokslinius tyrimus.
4. Lietuvos istorijos institute vykdomos mokslo tyrimo programos ir ilgalaikės (mokslo) programos.
5. Mokslo tyrimo programos ir ilgalaikės programos yra viena iš svarbiausių Instituto mokslinės veiklos organizavimo formų. Jos rengiamos laikantis Instituto mokslinės veiklos kryptių, numatytų Lietuvos istorijos instituto įstatuose ir kituose lokaliuose teisės aktuose.
6. Programų tikslas – išspręsti iškeltą mokslinę problemą bei gauti naujų mokslo žinių, skatinančių istorijos ir etnologijos mokslų raidą ir tarpdalykinių mokslinių tyrimų plėtrą, sukurti aukšto lygio mokslinius darbus, skelbti mokslinių tyrimų rezultatus.
7. Programos gali būti finansuojamos: a) iš Institutui skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir kitų teisėtų finansavimo šaltinių; b) iš Lietuvos mokslo tarybai, ministerijoms ar kitoms valstybės institucijoms skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir kitų teisėtų finansavimo šaltinių, kuriais disponuoja šios institucijos, ar Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, kitų teisėtų finansavimo šaltinių, kuriais gali būti finansuojami su programomis susiję moksliniai tyrimai ar kita veikla.

II. Programų iniciavimas, rengimas ir tvirtinimas

8. Mokslo programos ar ilgalaikės programos iniciatyvos teisę turi kiekvienas instituto mokslininkas arba mokslininkų bei tyrėjų grupė.
9. Iniciatoriai parengia ir pagrindžia programos tematiką, atitinkančią Instituto mokslinių tyrimų kryptis. Joje numatomas programos pavadinimas, tikslas, apibrėžiamas jos naujumas, aktualumas ir originalumas. Apie parengtą programos tematiką informuojama instituto direkcija (direktoriaus pavaduotojas mokslo reikalams).
10. Mokslo programos iniciatorius ir/arba mokslininkų ir tyrėjų grupė rengia programos projektą.
- 10.1. Programos projekte turi būti šios dalys:
- Tyrimo tikslas
 - Tyrimo objektas
 - Problemos istoriografija ir tyrimo naujumo pagrindimas
 - Tyrimo uždaviniai
 - Programos dalyviai ir jų tyrimų kryptys
 - Laukiami rezultatai ir atsiskaitymo už programą būdai
 - Finansavimo šaltiniai
- 10.2. Vieno programos etapo trukmė numatoma ne ilgesnė, kaip 5 metai. Baigus vykdyti programą ir patvirtinus jos ataskaitą, gali būti rengiamas antrojo, t.y. paskutiniojo, programos etapo projektas. Atskirais atvejais, vykdant tam tikrus, ilgos trukmės reikalaujančius tyrimus, programos etapų skaičius neribojamas.
- 10.3. Programos dalyvių skaičius neribojamas, bet pageidautina, kad programą vykdytų ne mažiau kaip trys mokslininkai ir tyrėjai.
11. Parengtas programos projektas svarstomas atvirame skyriaus posėdyje-seminare. Jeigu programą rengia kelių skyrių mokslininkai ir tyrėjai, rengiamas bendras šių skyrių posėdis. Posėdžio sprendimas gali būti:
- nepritarti programos projektui, tokiu atveju rengiama nauja programa;
 - taisyti programos projektą iš esmės, tokiu atveju rengiamas pakartotinis viešas pataisytos programos svarstymas;
 - iš esmės pritarti programos projektui ir siūlyti jį tvirtinti Instituto Mokslo tarybai, pataisius pagal posėdyje pareikštas pastabas.
12. Pataisytą pagal viešo svarstymo metu išsakytas pastabas programos projektą direktoriaus pavaduotojas mokslo reikalams teikia svarstyti ir tvirtinti Instituto mokslo tarybai. Svarstyme dalyvauja ir programos vadovas.
13. Ilgalaikių programų tematikas direktoriaus pavaduotojas mokslo reikalams teikia svarstyti ir tvirtinti Instituto mokslo tarybai, kuri gali pritarti, siūlyti pataisyti arba atmesti siūlomas programos tematikas. Svarstyme dalyvauja būsimos programos vadovas.
14. Mokslo tarybai pritarus ilgalaikių programų tematikai, Institutas jas teikia Švietimo ir mokslo ministerijai. Toliau programos tematikos tvirtinamos ir pagal jas programos rengiamos ir tvirtinamos remiantis minėtu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-153 patvirtintu „Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašu“. Ilgalaikių programų rengimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas mokslo reikalams.

15. Instituto Mokslo tarybos patvirtintos mokslo programos bei Švietimo ir mokslo ministro patvirtintos ilgalaikės programos, taip pat jų vadovai įteisinami Instituto direktoriaus įsakymu.

III. Programų vykdymas ir atsiskaitymas

16. Mokslo tyrimo programos ir ilgalaikės programos vykdomos remiantis kiekvienų kalendorinių metų pradžioje sudaromais patvirtintos formos individualiais mokslinių tyrimų metiniais planais. Individualūs mokslinių tyrimų planai svarstomi programų ir mokslinių skyrių susirinkimuose, juos aprobuoja programų ir skyrių vadovai.

Individualius mokslinių tyrimų planus tvirtina Instituto direktorius.

17. Kalendorinių metų pabaigoje mokslo darbuotojai ir tyrėjai pateikia mokslinio skyriaus vadovui ir programos vadovui atliktų mokslinių ir socialinės bei kultūrinės plėtros darbų nustatytos formos ataskaitą.

18. Individualios mokslinės veiklos ataskaitos svarstomos skyrių posėdžiuose. Šiuose posėdžiuose gali dalyvauti administracijos atstovai. Posėdyje apsvaistytas ataskaitas pasirašo skyrių ir programų vadovai.

19. Remiantis individualiomis mokslinės veiklos ataskaitomis, mokslo tyrimo programų ir ilgalaikių programų vadovai rengia metines programų ataskaitas.

20. Instituto mokslo tyrimų programų metinės ataskaitos perduodamos skyrių vadovui, kuris jas, kartu su skyriaus veiklos metine ataskaita, perduoda moksliniam sekretoriui.

21. Instituto mokslo tyrimų programų ataskaitas tvirtina Instituto direktorius.

22. Ilgalaikių programų metinės ataskaitos rengiamos ir teikiamos vertinti Lietuvos mokslo tarybai remiantis Lietuvos mokslo tarybos 2012 m. gruodžio 17 d. nutarimu nr. VII-128 „Dėl ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų metinių ataskaitų pateikimo ir vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinta ataskaitos forma ir pateikimo tvarka. Parengtos metinės ilgalaikių programų ataskaitos perduodamos direktoriaus pavaduotojui/ai mokslo reikalams, kuris jas perduoda Lietuvos mokslo tarybai ekspertų vertinimui.

23. Pasibaigus programų vykdymo terminui rengiamos baigiamosios programų vykdymo ataskaitos.

24. Instituto mokslo tyrimo programos baigiamojoje ataskaitoje pateikiami svarbiausi mokslo tyrimų rezultatai, nurodomi pasiekti tikslai ir išspręsti uždaviniai.

25. Mokslo tyrimo programos baigiamoji ataskaita pristatoma viešame seminare, kuriame kiekvienas programos dalyvis pristato mokslinių tyrimų rezultatus, pristatomi ir aptariami pasiekti programos rezultatai.

26. Po viešo seminaro baigiamąją mokslo tyrimo programos ataskaitą vertina programų baigiamųjų ataskaitų vertinimo komisija, kurią sudaro Instituto Direktorius. Komisija savo posėdyje, kuriame kviečiamas dalyvauti ir programos vadovas, sprendžia, ar programos vykdymo metu išspręsti kelti uždaviniai, pasiekti programos tikslai ir planuoti rezultatai. Komisija gali siūlyti programos baigiamąją ataskaitą taisyti.

27. Mokslo tyrimo programos baigiamąją ataskaitą tvirtina Instituto Mokslo taryba, atsižvelgdama į Programų baigiamųjų ataskaitų vertinimo komisijos išvadą. Mokslo taryba, atsižvelgdama į siūlymus dėl tolimesnių tyrimų, gali siūlyti rengti programos antro etapo projektą.

28. Baigiamajai mokslo tyrimo programos ataskaitai rekomenduojamos tokios dalys:

- antraštinis lapas

- vykdytojų sąrašas
- įvadinė dalis (tikslas, uždaviniai, aktualumas, individualios tyrimų temos)
- programos moksliniai rezultatai
- apibendrinimas (išvados, rekomendacijos, siūlymai dėl tolesnių tyrimų)
- programos publikacijų sąrašas

29. Ilgalaikės programos baigiamąją ataskaitą rengia programos vadovas ir perduoda direktoriaus pavaduotojui mokslo reikalams.

30. Ilgalaikių programų baigiamųjų ataskaitų vertinimo tvarką nustato minėtu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-153 patvirtintas „Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašas“.

IV. Baigiamosios nuostatos

31. Mokslo tyrimo ir ilgalaikių programų vykdytojai viešai skelbia savo tyrimų rezultatus.

32. Mokslo tyrimų ir ilgalaikių programų, ilgalaikių programų metinių ataskaitų ir mokslo tyrimų bei ilgalaikių programų baigiamųjų ataskaitų po 1 egz. perduodama Instituto mokslinei sekretorei saugojimui Instituto archyve.

33. Mokslo tyrimų ir ilgalaikių programų, ilgalaikių programų metinių ataskaitų ir mokslo tyrimų bei ilgalaikių programų baigiamųjų ataskaitų elektroniniai variantai skelbiami Instituto tinklalapyje.

34. „Lietuvos istorijos instituto mokslo programų aprašą“ ir jo pakeitimus tvirtina Lietuvos istorijos instituto Mokslo taryba.